

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

Vi alla

TIDSKRIFT FÖR GÖTEBORGS UNGDOMSLEDARE

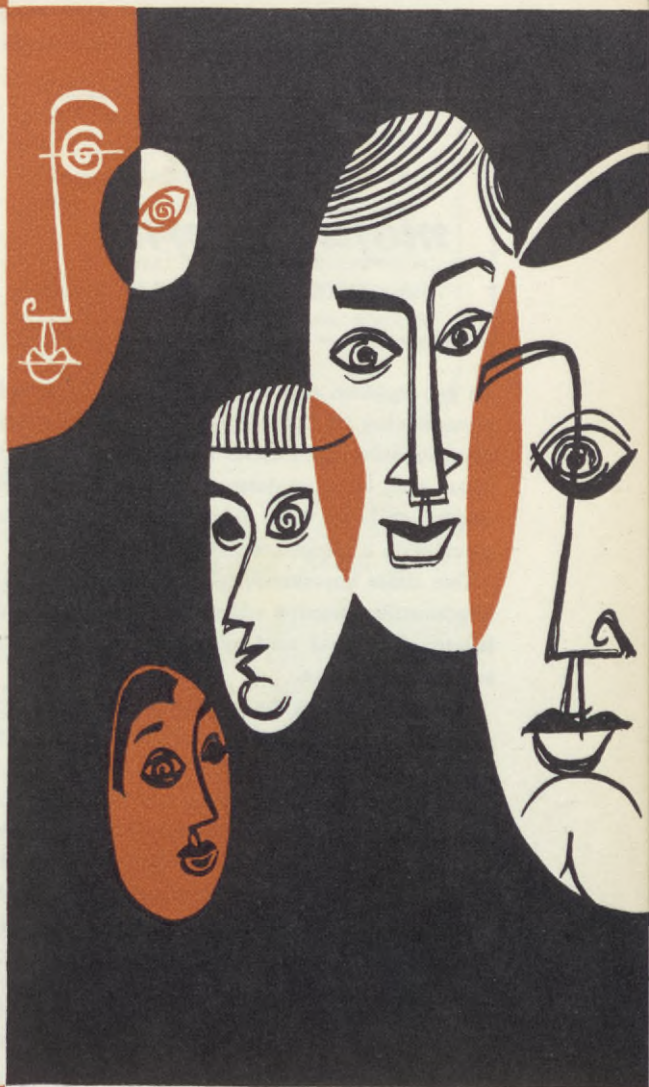
I detta nummer

får ni något att bita i. Det är C. G. BERGLINS artikel om ungdomsgårdar och kriminalitet. Dr Berglin kommer till ett svidande dystert resultat. Och bemöts av CURT NORELL från Birkagården.

Ungdomen utestängs från idrottsvallarna, påpekar skarpt HALM:s gymnastiklärare ELOF HEDELIN.

ALLAN BRUNKERT intervjuas om Europas ungdom, och ett reportage har engelskt ämne.

Tonårsklubben får tips, masthuggs-scouterna presenterar med illa dold stolthet »Kåken» och en aktuell film diskuteras av intresserade göteborgare. Centralkommittén avslöjar programmet för ungdomsledarkursen.

NR 3

SEPT. 1952

UTGIVEN AV
GÖTEBORGSUNGDOMENS
SAMARBETSORGANISATION
OCH
CENTRALKOMMITTÉN
FÖR UNGDOMSRÅDEN

PRIS 75 ÖRE

Ett ständigt problem för ungdomsledaren är frågan, hur man skall komma i kontakt med den ungdom man vill nå. Och därvid riktas ofta förhoppningarna mot skolan såsom den institution, genom vilken all ungdom kan engageras.

Nu kan ju skolan — hur välvillig den än ställer sig till all samhällsfostran, som bedrivs av olika organisationer — inte rimligen med egen verksamhet engagera sig för dessa rörelser, och icke heller är det möjligt att upplåta skoltid åt alla schatteringar i föreningsväg, för att dessa skall komma

Utnyttja möjligheterna

AV ANDERS SUNDVALL

till tals med eleverna. Genom undervisning i medborgarkunskap och därmed kombinerade föredrag, huvudsakligen rörande nykterhet och folkbildning, söker skolan orientera eleverna i dessa frågor, men detta innebär ju inte någon direkt medlemsvärvning.

Hur viktigt det än är att de unga bli inlemmade i föreningslivet, måste åtgärder för detta vara föreningarnas egen angelägenhet.

Vid Göteborgs folkskolor har dock vidtagits ett par åtgärder, som är ägnade att främja föreningarnas kontakt med pojkar och flickorna. På framställning av Göteborgs ungdomens Samarbetsorganisation har speciella anslagstavlor för föreningsmeddelanden blivit uppsatta vid Rambergs-, Sanna-, Nordhems-, Burås- och Torpaskolorna. Med hjälp av dessa tavlor kan föreningarna uppehålla en kontinuerlig kontakt med skolorna inom vissa delar av staden. Meddelanden, som önskas anslagna, skall inlämnas till överläraren i respektive skola.

Den andra kontaktmöjligheten är att folkskoleexpeditionen, Hvitfeldtsplatsen 6, tillhandahåller ungdomsföreningarna adressförteckningar över de elever, som slutat åttonde klassen. Föreningaledaren kan alltså med hjälp av dessa register finna vägen till ungdomarna inom den stadsdel, som han bearbetar.

Meddelanden om dessa former av reklamservice har genom Göteborgs ungdomens Samarbetsorganisation tillställts de anslutna förbunden och föreningarna. Tillgångarna har dock utnyttjats i mycket ringa utsträckning.

De nya propagandaformerna ger naturligtvis ingendera någon sesamlösning av föreningarnas rekryteringsfråga. Verksamhetens utformning och ledarnas kapacitet — dvs. det rent personliga — blir i det långa loppet alltid utslagsgivande för organisationernas tillväxt och utveckling. Men av den orsaken bör man givetvis inte undervärdera reklam och upplysning.

Det är beklämmande — för att inte säga genant — att föreningsfolket inte med större påpasslighet använt den service, som folkskolan erbjudit.

Möjligheterna står ännu till buds!

Vialla — TIDSKRIFT FÖR GÖTEBORGS UNGDOMSLEDARE

REDAKTÖR: MARIANNE LINDSTRÖM
ANSV. UTG.: ANDERS SUNDVALL

ADRESS: UNGDOMSBYRÅN
Ö. HAMNGATAN 28 • GÖTEBORG • TELEFON 17 09 20
PREN.-PRIS KR. 4:— • POSTGIRO 49118

ERIC LINDGREN'S BOKTRYCKERI, GÖTEBORG 1952

Motverkar ungdomsgårdarna kriminalitet?

En undersökning av
SOCIALLÄKARE C. G. BERGLIN

Det finns massor av teorier om ungdomskriminalitetens orsaker och våra möjligheter att påverka dem. I synnerhet lekmännen är ofta förtjusta i att försöka utpeka någon viss orsak som avgörande, t. ex. för slapp disciplin eller för trånga bostäder eller för många villkorliga domar. Fackmannen vet att det inte är frågan om någon endimensionell orsakskedja utan om ett mångdimensionellt orsaksnät, här liksom i alla andra kausalsammanhang. På de punkter där nätets trådar strålar samman uppkommer effekter, kraftresultanter, som till riktning och styrka är beroende av mängden och

Om ni oförskräckt ger er i kast med socialläkarens artikel får ni lön för mödan. Den är en skarp och upprörande granskning av den grund hela vår barna- och ungdomsvård vilar på. Läs sedan svaret av Curt Norell, pastorn från Birkagården i Stockholm. Har ni egna åsikter om Berglins artikel tar vi gärna emot dem.

beskaffenheten hos de sammansträlade trådarna.

Är verksamheten på ungdomsgårdarna en sådan orsakstråd, som väsentligt påverkar ungdomskriminaliteten? Svaret kan nås på två sätt.

Här är det första: Vi iakttar de punkter (= handlande individer), vars kraftresultant (= handling) går i kriminell riktning, och jämför dem med punkter som inte tenderar till brottsliga handlingar. Båda grupperna skall stå under inflytande av liknande orsakstrådar i övriga avseenden, men faktorn ungdomsverksamhet får variera som den vill. Vi finner då tre alternativ.

Alternativ ett: de kriminella kommer mera sällan till ungdomsgårdarna — då finns det ett klart samband, vare sig det nu innebär att ungdomsverksamheten förhindrar kriminalitet eller att de kriminella skyr ungdomsgårdarna.

Alternativ två: det är de kriminella som är de flitigaste besökarna; slutsatserna blir omvända.

Alternativ tre: både kriminella och icke-kriminella kommer ungefär lika ofta. Blir då slutsatsen att ungdomsgårdarna hör till de likgiltiga faktorerna i kriminalitetens orsaksnät? Kan man ur den synpunkten lika gärna lägga ner verksamheten?

för det första

Erik Olsson.
Kristliga Ynglingaföreningen
Libanon

ska vi just äntligen få klar en matsal för 50 pojkar, en bastu, ett pingpongrom och övningslokaler i vårt pojkhem säteråsen vid Aspen. Skriv upp att tillbyggnaden varit efterlängtd, säger sekreteraren Erik Olsson i Kristliga

Ynglingaföreningen Libanon.

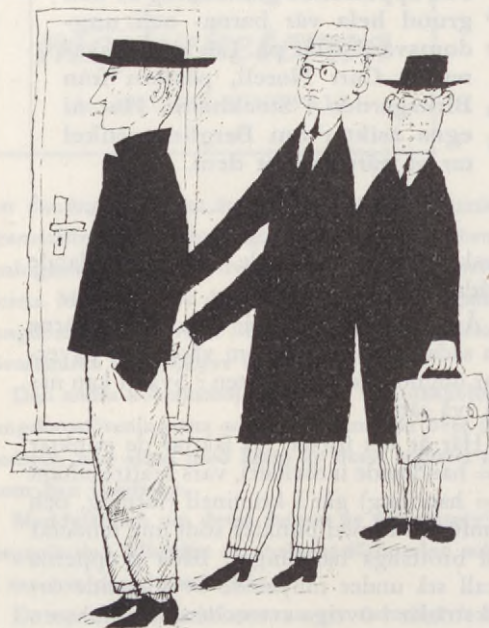
Pojkarna har schaktat bort under stugan på fritid och nu är källarvåningen klar att tas i bruk om en fjorton dar. Själva stugan byggdes 1945.

Får vi så också det anslag från arvsfonden vi begärt till bygget har vi verkligen ingen anledning att klaga i Libanon!

Frågan är av stor praktisk vikt, moraliskt och ekonomiskt. I synnerhet som alternativ tre tycks vara det som motsvarar verkligheten.

För två år sedan publicerade forskarstaben kring makarna Glueck i USA sitt väldiga material av undersökningar kring 500 kriminella ungdomar i åldern 10—16 år och en kontrollgrupp av 500 pojkar i samma ålder, som förblivit icke-kriminella trots att de bott i samma slumkvarter och hade

Kriminell ungdom blir ofta föst till ungdomsgårdarna av målsmän.

samma intelligenskvot. Det visade sig att båda grupperna deltog i ungdomsverksamhet (boys' clubs, settlement houses o. d.) i lika utsträckning, nämligen 87,8 % resp 89,8 %. De flesta av besökarna gick dit minst två gånger i veckan, även om de kriminella var något mindre flitiga (59,5 % resp. 72,9 %) och de slöaste besökarna bara tittade in någon enstaka gång vid föreläsningar och idrottsstävlingar (24,8 % resp 9,6 %). Bara ett fåtal inom vardera gruppen infann sig på eget initiativ (7,9 % resp 13,5 %).

Den enda något så när tydliga skillnad man fann mellan kriminella och icke-krimi-

nella besökare var att de förra i stor utsträckning kom på initiativ av överordnade (föräldrar, lärare, övervakare), nämligen i 56,7 %, jämfört med 30 % för den senare gruppen. (För ytterligare detaljer hänvisas till Glueck: Unraveling juvenile delinquency; jag har rätt utförligt refererat arbetet i artiklar i GHT den 4 och 5 febr. 1952.)

Av sina siffror har Gluecks dragit den slutsatsen att ungdomsgårdar o. d. är av liten eller ingen betydelse för att motverka kriminalitet. Resonemanget låter ganska övertygande och står i dyster samklang med deras övriga resultat, som entydigt pekar på att hemmiljön under de första barnåren (jämte arvsfaktorer) har det avgörande inflyandet på individens framtida beteende.

Är alltså moralpåverkningar på barn över sex—sju år meningslösa? Hör de till den fatala grupp av välmenta, dyrbara, ansträngande och ineffektiva anordningar, som vi då och då måste slänga på den socialpolitiska skräphögen?

Om Gluecks har rätt är det en fråga på liv och död för en stor del av vår nuvarande samhällliga barnavård. Har de rätt?

Det är möjligt, men lyckligtvis inte säkert. Det Glueckska resonemanget är matematiskt sett litet ömtåligt.

Förutsätter man nämligen att de brottsresistenta och brottshotade grupperna i ungdomsgårdarnas klientel från början har samma besöksfrekvens kommer man visserligen fram till att högst 5 % räddas över från den senare till den förra gruppen.¹⁾

¹⁾ Beräkningen kan redovisas på följande sätt. Om totala mängden pojkar i distriktet sätts till 100 %, »ursprungliga» besöksfrekvensen till f %, differensen mellan definitiva besöksfrekvenserna till d %, andelen brottshotade pojkar till a % och andelen räddade till x %, fås ekvationen

$$(fa - x) : (a - x) = (f - fa + x) : (100 - a + x) - \frac{d}{100}$$

varav bl. a. $a = 50 + x + \left(25 - x \cdot \frac{1-f}{d/100}\right) \frac{1}{2}$ dvs.

$$x_{\max} = \frac{25 \frac{d}{100}}{100 f}$$

I det aktuella exemplet får man för $f = 90$ och $d = 2$ det högsta möjliga x -värdet 5 %, som inträffar om de brottshotade från början utgjort 55 % av populationen.

Men om man förutsätter att den brotts-hotade gruppen från början har högre besöksfrekvens (vilket inte är alldeles orimligt), så kan en saneringseffekt på exempelvis 10 % vara mycket väl förenlig med de Glueckska siffrorna, som f. ö. själva har ett medelfel på c:a 1,5 %.

Det var det första sättet att söka svar på frågan, och svaret blir som synes ganska svävande. Den andra metoden att studera orsaksnätet består i att jämföra två likställda punktgrupper, ändra en orsakstråd i den ena av dem och iaktta effekten. (Den förra metoden utgår från variation i effekten och söker samvarierande orsak.)

Praktiskt skulle uppgiften ta den formen att man bestämde kurvan för ungdomskriminaliteten under tio års tid i en stadsdel med sedan länge fungerande

ungdomsgård och jämförde den med kurvan för en stadsdel som har liknande struktur men som fått sin ungdomsgård först vid periodens mitt. Om inte jämförelsesiffrorna blir alltför små, bör man då kunna hoppas på ett avgörande svar på den allvarliga fråga som ovan ställts.

Jag vill slutligen tillfoga att jag är fullt medveten om att åtskilliga läsare finner min framställning krånglig och fjärran från det praktiska handlandet. Det är emellertid tyvärr så att frågor av den här typen i verkligheten är mycket invecklade. Deras effektiva lösning i praktiken beror i hög grad av att vi bemödar oss att klargöra läget. Annars riskerar vi att i blindo få experimentera årtionde efter årtionde medan effekten glider oss ur händerna.

Norell föreslår psykoterapi

Eder tidning har tillställt mig korrekturet till doktor Berglins artikel och bett om ett inlägg i debatten. Jag kan just nu bara kommentera en fråga bland dem som makarna Gluecks undersökning aktualiserar: Fyller ungdomsgårdarna en uppgift i våra dagars samhälle?

Allt beror därvid på, vad man väntar sig av ungdomsgårdarna (i någon mån väl också vilken ungdomsgård det gäller).

Det är bara bra, om doktor Berglins artikel får alla, som arbetar i ungdomsgårdar att upprepa för sig själva och utåt mot ungdomsgårdens kvarter och samhälle, att ungdomsgårdar aldrig kan ersätta ett hem. Under de femton år jag arbetat vid olika ungdomsgårdar (där inte bara ungdom sysselsätts, utan också lika mycket barn och även föräldrar fostras) har jag ofta hört och också sagt: Det är hemmet, som positivt och negativt har den avgörande betydelsen för människans personlighetsdanning, för hennes utveckling som människa. Även om ett barn är i skola och barnträdgård, i eftermiddagshem och hobbyklubbar större delen av dagarna och i hemmet endast ett par

timmar var dag, så är det ändå på grund av känslöbindningen till föräldrarna, förhållandet i hemmet mellan föräldrar, mellan barn och föräldrar, som betyder mest för barnens utveckling. Inga ungdomsgårdar kan därför **ersätta** ett hem.

Är heminflytandet dåligt (kanske samtidigt arvsfaktorerna), så kan det vara utomordentligt svårt för en ungdomsgård att utträta något av bestående värde mänskligt sett. Man får nog vara glad åt de 5 %, som eventuellt räddas från kriminalitet.

Men doktor Berglin tar i sin artikel alls inte, så vitt jag förstår vid en hastig genomläsning, upp en ännu väsentligare fråga. Betyder ungdomsgårdarna något för att **förebygga** asocialitet bland genomsnitts-ungdom och för att hjälpa den till en rikare personlighetsutveckling?

»Fåfång gå, lärer mycket ont.» Våra ungdomsgårdar sysselsätter dock — i all anspråkslöshet — stora grupper ungdom, som inte varit direkt asocial eller kriminell. Om denna ungdom genom gemenskapen i smärre grupper av skilda slag får ett stöd, som

utvecklar den i rätt riktning, så är det givetvis både ur individens och samhällets synpunkt synnerligen tacknämligt. Ungdomsgårdarna kan där komplettera och hjälpa hemmet på ett mycket väsentligt och realistiskt sätt. Det är främst som förebyggande människovård, som våra ungdomsgårdar har startats och erhållit sina anslag.

— Omfostran av kriminell ungdom är ju orimligt, säger Curt Norell, Stockholm.

Till sist en fråga. Vi vet nu åtskilligt om karaktären och betingelserna för dess utveckling åt olika håll. Psykiatri, psykologi och psykoterapi, sociologi — alla har gett oss värdefulla insikter om, hur karaktären kan felutvecklas. Är det möjligt och rimligt att tänka sig, att en ungdomsgård, där föreståndaren och hans assistent i främsta rummet skall organisera fritidsverksamhet av olika slag — **är det rimligt att tänka sig, att de där skall kunna åstadkomma en omfostran av kriminell ungdom?** Om man lyckas skuffa in ett hundratal unga brottslingar i olika klubbar i en ungdomsgård, vad har man rätt att vänta sig av det? Den, som tror, att ungdomsgården där är en tillräcklig lösning har nog inga kunskaper just om människans psyke, och vilka krav en omfostran ställer.

Riktigare än det sista förslaget i doktor Berglins artikel vore därför följande

— som synes mig vara en logisk konsekvens av makarna Gluecks undersökning (jag känner den bara i doktor Berglins referat); borde inte några ungdomsgårdar få väl utbildade kuratorer (gärna psykoterapeuter med eller utan läkarexamen), som verkligen skulle kunna ge den svårt miljöskadade ungdom, som besöker gården, också den individuella terapi den behöver.

Resultatet skulle säkert inte låta vänta på sig. Ungdomsgårdarna på många håll skulle med tacksamhet hälsa ett sådant arrangemang. Men samhället anser sig förmodligen inte »moget» för ett så radikalt beslut. Då skall vi bearbeta samhället och dess anslagsgivande myndigheter och inte kasta någon skugga på ungdomsgårdarna och deras ofta mycket pressade och tappra personal.

Curt Norell.

UNGDOMS- DELEGATIONEN!

Den 2 oktober

håller Göteborgsungdomens Samarbetsorganisation sitt höstmöte kl. 19 i Folkets Hus T-sal, Järntorget. Behandling av rapporter om planerade ungdomsrådskonferensen och ungdomsdagarna 1953.

Efter mötet — kl. 20 — kommer det att bli en information apropå det förslag till en speciell ungdomsdelegation under barnavårdsnämnden, som väckts genom motion i stadsfullmäktige. Representanter från förslagsställarna, nämndens utredningskommitté i ärendet samt representanter för barnavårdsnämndens ungdomskommitté (1950) kommer att delta.

Representanter från ungdomsorganisationer, ungdomsråd och ungdomsgårdar och andra av frågan intresserade hälsas hjärtligt välkomna!

UNGDOMEN POLITISERAS

Intervju med Allan Brunkert

All ungdom i Europa håller på att politiseras. Fler politiska rörelser än någonsin växer upp. Enda undantaget från den regeln är Sverige, där intresset för vad som sker i nutiden alltfjämt inte är så starkt...

Å andra sidan märker man en viss dragning mot nihilism, en viss olust mot att deklarerera ståndpunkt. Särskilt den tyska ungdomen har blivit skrämmd och försiktig. Överbundtaget är det andliga läget bland europeisk ungdom svärdefinierbart just nu.

Ovanstående är en del av en rapport om läget bland ungdomen världen runt, som utarbetats av den berömde teologen Ernst Brummer efter ett års studieresa runt jorden. Han berättade om de resultat han kommit till vid en specialistkurs för KFUM:s och KFUK:s ungdomsledare på Mainau i somras. En av de svenska deltagarna var Göteborgs Allan Brunkert, förste sekreterare på KFUM.

— Jag har fått blodad tand på internationella träffar, säger Allan Brunkert, som är full av entusiasm inför den sällsynt gedigna och upplysande kursen på Mainaus ledarinstitut.

Man blir medveten om att världen trots allt är en enhet. De flesta problem är gemensamma, upptäcker man, och det känns ännu mer meningslöst att mänskligheten skall vara uppspaltad på otaliga, stridiga grupper.

Churchillgeneral, Koreachef.

Det var två personer från varje land som deltog och nästan alla hade sin intressanta historia.

Från England kom till exempel en av de yngsta generaler landet haft, Alan Andrews, en av Churchills med hjälpare under kriget. Han hade förlorat hela sin familj vid en bombolycka, avgått från sin befattning och satt in hela sin energi på ungdomsarbete. Hans personlighet hade en magnetisk dragningskraft på ungdom.

Andrews kom bilande ner till konferensen och »vid sidan om» hade han plockat upp två danska problempojkar i bilen. Han ville inte lämna dem vind för våg.

I Korea hade mr P. Strong bott som KFUM-chef i många år, innan han måste fly till Kina. Rörelsen hade haft många medlemmar och en stor byggnad i Söul.

I Sverige och på Nya Zeeland är förhållandena likartade, upptäckte Allan Brunkert och miss Ashton från detta land. Skillnaden i deras speciella jobb är att man arbetar efter djärvare linjer på Nya Zeeland, får mer pengar och sköter ungdomsarbetet mer frivilligt som i alla anglosachsiska länder. Det frivilliga arbetet ger bästa resultatet var man överens om, framhåller göteborgaren och passar på att framhålla att det är svårare för frivilliga organisationer att få anslag i Sverige än för de kommunala ungdomsgårdarna.

Från negerbyn till kåkstaden.

Rapporten från Afrika visade att man just nu har precis samma problem där som alla europeiska länder brottats med. Ungdomen kommer från negerbyarna till fabriker i kustens kåkstäder med ett överflöd av pengar. Den kan inte klara situationen. Skillnaden är att industrialiseringen ramlat iväg på tio år i Afrika, inte under ett långt halvsekel som hos oss.

I Europa — väster om järnridån — kunde Brummer urskilja en del allmänna tendenser. Det var ungdomens politisering, intresset för rörelser för Europas enande och i alla länder en nyväckt aktivitet i ungdomsarbetet. Överallt fanns också »bristsjukdomar» i fråga om material, byggnader och sådant, det är bara här hemma vi har det mesta vi behöver, kommenterar KFUM-sekreteraren.

Speciellt för Amerika var att ungdomen där är mer oberoende av auktoriteter, bland annat av föräldrarna, än på andra håll. Ungdomsproblemet framför andra för unga amerikaner är Korea. Dit skickas de för att slåss och vad tjänar då andra ansträngningar till?

Bertil Ejdheden och Bengt Lundström ler belåtet i dörröppningen till storstugan. Synd att sjön inte syns på bilden.

Avväpnande berättar man i Masthuggets scoutkår att scoutarbetet **har** blivit lidande under de många årens jobb med friluftsgården Härsjösand, kortast kallad Kåken. Men samtidigt är man tryggt förvissad om att kvaliteten på kårarbetet nu kan bli högre och att kårens möjligheter har ökat på otaliga sätt.

— Pojkarna har ju kommit ut i skogen ordentligt de här byggåren och det är minst lika viktigt som att slå knopar på rekordtid, säger sekreteraren

i stiftelsen Masthuggets scouthem, Bengt Lundström, när han stövlrar fram i Härsjösågen i höstregn för att förevisa den älskade Kåken.

Och den tål att ses, där den ligger utspridd (Kåken består av minst tre hus) på ett högt näs mellan Härsjön och Boktjärn med strandrätt på båda håll och med finaste utsikt över Härsjön mellan grantopparna. Efter mångårigt kritiskt sökande köpte man drömstället på annons från professor Olof Jonasson. Han sålde torp, böljande grässlånter, skog och allt för en bagatellsumma — men för scouterna betydde pengarna sex års hårt jobb.

Storstöten satte syföreningsmammorna in med en basar i Sjöfartsmuseet och basarsumman 2.644:04 glömmes man inte i kåren.

Men nu har också kåren sin skinande prydliga mönstergård. Det skulle ta ett par sidor att räkna upp alla bra detaljer man hittat på vid ombyggnad och upprustning. Lyckligtvis har många av ledarna snickarjobb som hobby. En segelbåt har lockat dem till arbetsplatsen!

Det bästa med Härsjösand är kanske att scouter från andra kårer och förbund — flickor också — får låna det. De senaste två åren har man haft 1.000 nattbesök per år. Nästa projekt är att bygga om ladan till vinterbonad samlingslokal med öppen spis.

Över hela världen diskuterades följderna av välfärdssamhället, inte som en politisk fråga, utan som en allmän social tendens. Kollektiva åtgärder är nödvändiga, men var skall gränsen gå för att inte ansvaret helt skall försvinna? Mekaniseringen, bostadsbristen, ungdomens penningöverflöd är andra internationella problem.

Vad som inte finns i Sverige.

— Här hemma har vi inget stort minoritetsproblem, påminner Allan Brunkert.

Jag träffade till exempel en egyptier, en koptisk kristen, som var förälskad i en egyptiska med mubammedansk religion. Det fanns ingen möjlighet för honom att gifta sig med henne, då skulle han säkert ha lönmördats inom fjorton dagar!

Språkproblem har vi inte heller — jämför Filippinernas 7.000 öar med 64 språk och nästa alla religioner!

När vi har det så bra ställt, då borde vi väl kunna bemästra de problem som verkligen finns?

Samtal efter bio

Här diskuteras film mellan skyddskonsulent Folke Söderberg, assistent Roland Björkberg och vik. assistent Arne Cox från Fagared.

Några göteborgska intresserade och sakkunniga gick nyligen och tittade på engelska filmen »Övervakad ungdom på glid», inbjudna av *Vi alla* och *Centrumbolaget*. Efteråt pratade man igenom filmen ur yrkessynpunkt. Det blev ett livligt samtal mellan Folke Söderberg, skyddskonsulent, Nikke Perborg, skyddsassistent, Folke Simfors och Roland Björkberg, assistenter på barnavårdsnämnden, Arne Cox och Gunnar Enggren från Fagared, samt soc. stud. Siv Svensson.

Allmänt betyg åt filmen: charmfull, trovärdig.

Dess titel »Övervakad ungdom på glid» felaktig, eftersom den handlar om övervakaren och hans utveckling. Engelska titeln »Jag tror på dig» ansågs däremot ge hela innebörden.

— Allt var en enda röra, inledde Söderberg expressivt diskussionen om engelsk övervakning. Folk i alla åldrar och av alla sorter söker tydligen hjälp hos den och verksamheten är ju direkt knuten till domstolarna.

— Här hemma skulle filmens ungdomar naturligtvis ha tagits om hand av barnavårdsnämnden och alkoholistflickan ha förts till ungdomsvårdsskola, förtydligade Simfors. Den fantastiskt brokiga samlingen i övervakarnas väntrum vid domstolen trodde man sig kunna hitta på Skyddsvärnet eller på Stadsmissionen i Stockholm.

Enbälligt valdes till bästa replik i filmen: *Man ska inte arbeta för sina klienter, utan med dem!* Förståelse för varje enskild villkorligt frigiven är oundgänglig, det framhävdes bra.

Sällskapet log igenkännande åt mr Phipps besvi-

kelse, när han belåtet lagt fram högtflygande planer för en man, som inte visade det ringaste intresse. Som trivdes bra som han hade det. Övervakaren kallade sig själv objektiv, när han i själva verket var fantasilös.

Björkberg: Objektivitet är något man tillgriper när man är trött! Sánt finns inte.

Riktigt skildrat: Spelet mellan flickan och pojken, det var osentimentalt och fint, ett sådant »lyckligt slut» har man sett exempel på. Pojkens hetsighet, hur ytterst nära han var att ramla tillbaka i grov kriminalitet. En liten hänfull replik från en kamrat var allt som behövdes för en rymning från ungdomsvårdsskolan. Folk borde sätta sig in i hur obetydliga orsakerna kan vara, innan de klankar på rymningar.

Cox: Filmens tendens blev att den personliga kontakten mellan grabb och övervakare är kärnan, att allt arbete för att förändra en grabb måste grunda sig på känslokontakt.

Björkberg: Övervakning utan personligt engagemang är en omöjlighet, om nu någon skulle tro att vi har det annorlunda i Sverige.

Bra poänger: Läkarskräcken! Överhalingen för alltför snygga gängkläder i jobbet, men inte för portföljen.

Perborg: Här är vi så rädda för att inte vara tillräckligt diskreta. Portfölj har man inte vid hembesök och vi vågar inte hälsa på en övervakare i arbete.

Forts. sid. 12.

Skaffa bra föreningsbilder —

för propaganda och för arkiv

Tips 2: Här ser ni skillnaden mellan belysning med en lampa och med två lampor.

Det behövs fotokunnigt folk i de ideella organisationerna och inte enbart för nöjes skull. En ungdomsförening gör utflykter, idkar lägerliv, har hobbyverksamhet och vill ha publicitet omkring sin verksamhet. Då är det en ofantlig styrka, om någon i sammanslutningen har några bra bilder att sticka i händerna på en besökande journalist. Även om denne har fotograf med sig kan bilden visa mångsidigheten i arbetet. Detta valt som ett exempel på vad bilden betyder för propagandan utåt.

Och nog ser ett litet programblad mycket mer lockande ut, om det som blickfång har en bild som säger åskådaren, att den där verksamheten är just vad han gått och längtat efter.

Ser man föreningsfotograferandet på lång sikt, så bör man tänka på den stackars författare, som skall skriva föreningens 50-årskrift. Det ofta hopplösa företaget att sätta kött på protokollens magra paragrafen förbyts i en triumf om föreningens arkiv innehåller bilder.

Fotoundervisning har tagits upp av ABF och många yrkesgrupper har bildat egna fotoklubbar, till exempel vid polisen, spårvägen, Eriksberg, Götaverken och Volvo. För ungdom bör undervisningen göras så praktisk som möjligt och inte uppta för subtila fotofunderingar.

Bilderna är hämtade ur Gösta Skoglunds Fotolärobok, den senaste handboken i ämnet. De berör inomhusfotografering, som ju föreningsfolk oftast får ägna sig åt under det mörka halvåret.

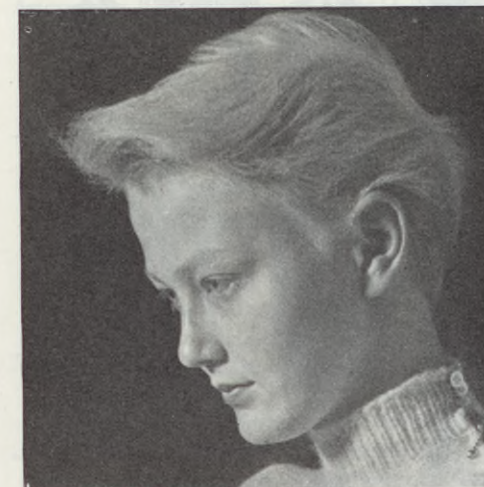
Tips 1: Vackert brassken får ni med en B-lampa i spisen. (1/10 — 6,3.)

Tips 3: Grupp bilden blir naturlig, om ni låter 100-timmarslampan brinna en stund. Deltagarna hinner vänja sig.

Tips 4: Med en vanlig 60-wattslampa har pojken plåtats på 1/2 sek. och bländare 5,6.

Tips 5: Mörk bakgrund ordnar man enklast i en dörröppning till ett obelyst rum.

Kvinnor i eastend

— Flygvärdinna, svarade 50 procent av en grupp tonåringar i en slumstadsdel i London, när de tillfrågades om vad de önskade bli. Svaret är ju drömligt verklighetsfrämmande och dessutom är deras urval av fantasiyrke närmast gripande. Man vet alltför väl att flickorna inte kommer att flyga bort till soliga länder i flott uniform. Desto säkrare att de flesta livet ut sitter fast-lästa i slumkvarterens tränga, trista gråbet.

Tonåringarnas önskedröm i Canning Town invid Albert Docks utgjorde en del av en större undersökning, som Dockland settlement nr 1 satte igång med för ungefär

två år sedan i avsikt att försöka komma invånarnas vitt utbredda apati in på livet. Den drivande kraften i företaget var en energisk amerikansk ungdomsledarinna på gästspel vid Dockland settlement. Vid ett besök där i våras träffade jag mrs R. A. Laslett och intervjuade henne om vad hon sysslade med.

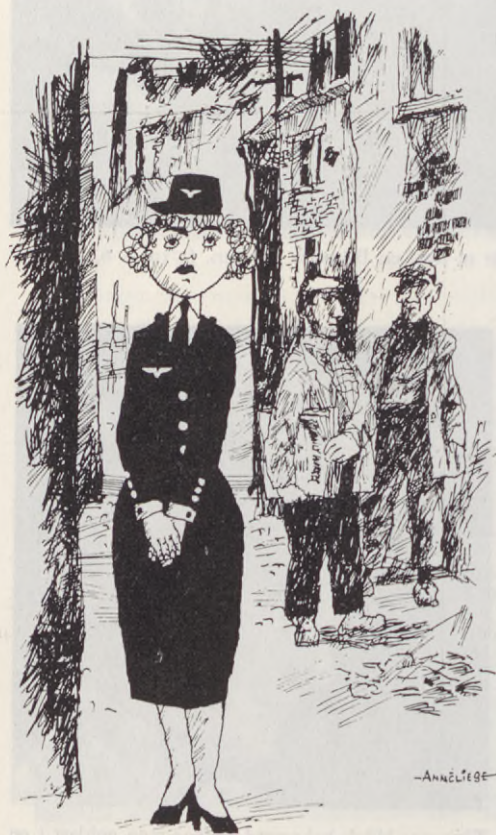
Hela hundra procent av de hoppfulla flickorna med flygvärdinneromantiken och med speedwaytävlingar som främsta intresse avslöjade att de hade beslutat att gifta sig mellan 18 och 21 år.

Hur den illusionen kunde se ut i nakna verkligheten visade sig under de otaliga hembesök man gjorde i samband med undersökningen. Vilken tid på dagen besökarna än kom stod fruarna oftast i grupper i portgångarna och småskvallrade. Barnen sprang omkring halvklädda och smutsiga och struntade ganska totalt i tillsägelser.

Behandlingen av barnen i probleffamiljerna tycktes variera mellan sporadiska ömhetsutbrott och fall av ren grymhet. I nära hälften av de berörda familjerna hade barnen några perioder skickats bort för dåliga nerver och svag hälsa. Det var ju inte så konstigt om miljön ledde till ren förvildning. Men det var inte den undersökarna ansåg värst utan den rädsla och förstening de svagaste barnen råkade in i.

Trångboddheten beskrivs bäst genom att berätta att man inte träffade på något barn som fick sova i egen säng. Det vanliga var fyra—sex personer i varje. I själva verket var trångboddheten mycket ofta en orsak till att ungdomarna ville gifta sig tidigt och komma hemifrån.

Den saken upptäckte mrs Lassett, när hon som en följd av undersökningen satte igång en rådgivningsbyrå i familjefrågor. Hon startade och arbetade upp den helt på egen hand, inte utan en viss kritik från settlementet. På förmiddagarna tog hon emot rådsökande i en liten lokal på settlementet och på eftermiddagarna gjorde hon hembesök. Kvällarna och annan ledig tid anslags fortfarande till det vanliga klubbarbetet och alla

Att bli flygvärdinna tycks vara höjden av lycka för Eastends flickor.

de praktiska bestyr den sparsamma och lågt betalda personalen måste binna med vid sidan av. Jag kan förresten tala om att amerikanskan var högst betald av settlementets klubbledare och det innebar att hon hade 75 kronor i veckan.

Som ett försök till förebyggande åtgärd startade mrs Laslett en ny veckoklubb, »Young mums club» som ett slags äktenskapsskola med undervisning i olika slag av hemvård. Klubben blev mycket populär och i våras höll intresset fortfarande i sig.

Det visade sig att drygt hälften av fallen vid den nya hjälpbyrån gällde äktenskaps-trassel. Den ena kvinnan efter den andra från bombskadade Canning Town kom för att duka upp sin historia om arbetslöshet och alkoholism och skilsmässa och för att få veta vart hon skulle vända sig. Det dök upp en 24-åring, som störtat sig in i ett 14-dagarsäktenskap, därför att hon kände sig överårig! Med tanke på flickornas bestämda åsikter om giftasålder är det möjligt att hon inte överdrev. Men antagligen låg orsakerna djupare.

I en av de loja, hastigt tillväxande familjer mrs Laslett och jag besökte tillsammans hade hon förgäves bett föräldrarna teckna sig på den lista som skulle ge dem chans att få en mänskligare bostad för sig och de många nonchalerade barnen. Antecknandet skulle »säkert» bli av den här gången. Hon hade också försökt lära dem födelsekontroll och talat om barnens rätt till ett hyggligt liv.

18-åriga, nygifta Grace besökte vi en dag i slutet av maj. Flickan skulle få barn, hade körts iväg hemifrån och satt nu dag efter dag i ett litet hett rum hos främmande människor. Fadern till barnet hade åkt i fängelse för bilstöld och kunde inte bidra med annat än oroliga brev.

— Han kommer nog snart ut, sade Grace med ett tonfall som bönföll om att bli trodd. I själva verket hade 18-åringens genom snabbvigsel förvärvat make begått ett halvt dussin brott redan förut och kunde se fram mot en statsbetald frist på minst två år innan han måste möta ansvaret och äktenskapet.

Någon krona eller ett par fick Grace över per vecka när hon betalt inackorderingen med myndigheternas mödrabjälp. Så några utflykter från

sitt kvava bål kunde hon inte göra och hon accepterade översvallande tacksamt mrs Lasletts förslag att komma upp till settlementet dagen därpå för att börja sy barnkläder på en ledig maskin.

Det var känslan av att inte sitta fullständigt bortglömd som var så befriande för henne och de andra kvinnorna. Mrs Laslett hade också en förmåga att skapa ögonblickligt förtroende, som gjorde de hjälpbehövande gott.

Den ruschiga och tvärsäkra amerikanskans frivilliga verksamhet var förstas droppe i havet. Men hon hann ändå göra mycket nytta och ge många en knuff i rätt riktning. Nu i höst slutade hon och for hem till USA för att skriva en antagligen mycket förnumstig avhandling om »Why problemfamilies?»

— *De här kvinnorna, sa mrs Laslett bittert, när vi kom ut från det patetiska besöket hos Grace, de har det inte stort bättre än displaced persons. Så fort det trasslar till sig för dem saknar de på ett ödsligt sätt alla livsmöjligheter. Alltför ofta är männen renons på ansvars känsla för de kvinnor de möter.*

— Känslan av att vara en »displaced person», fast utan något hemland att längta till, måste vara vanlig hos många kvinnor här, och ligger närmare realiteterna än tonåringarnas flygvärdinnesdrömmar.

M. Lindström.

STUDENTIKOST: Uppsala som vårens stad får sina fiskar varma av Folke Isaksson i Morgon-Tidningen. Men gäller det bara Uppsala? »Sej själva upplever uppsala-studenterna som världens medelpunkt, kring vilken de storpolitiska problemen, Europas misär och de underutvecklade länderna snurrar perifert. De uppfattar gärna sitt samhällseliga privilegium som ett fribrev som löser dem från alla krav på samhällselighet. Det är bland annat i detta Uppsalas 'charm' består, i reaktionär oansvarighet och snobism».

FÖR TONÅRSKLUBBEN

I dag när vi får så litet betalt för våra hopsamlade tidningar kanske vi i stället kan använda åtminstone en del av dem till klubbens klippkvällar. Varför inte försöka med följande programtips?

Min tidning. Skaffa en bunt tidningar och klipp samman tidningen som klubben vill ha den. Vad ska bort — och vad skall till? Vem känner bäst till vad som står i dagens tidning? Gör ett sportreportage och jämför med vad tidningarna skrev. Bjud in en tidningsman! Försök med en *klubbtidning!*

Skriv en historia. Dela upp klubben i två (eller flera) lag. Varje lag en bunt tidningar, pappersark, klister

och saxar. Vilket lag skriver världens bästa crazyhistoria med hjälp av texter, bokstäver och bilder ur tidningarna? Anslås på anslagstavlan.

Tidningspussel. De tävlande i tremannalag. Visa upp en tidnings förstasida med rubriker och mycket bilder. Lagen får varsin förstasida sönderklippt men med texten borttagen. Det gäller sålunda att placera bilder och rubriker på rätt plats. Klister och papper till varje lag.

Kjell Ason.

P. S. Ni är välkomna med egna tips för programmet. Skicka dem till Vi alla, Ungdomsbyrån, Barnavårdsnämnden, Ö. Hamng. 28, Göteborg.

Ungdomen är utestängd från »vallarna» i Göteborg

Är det nödvändigt att ungdom under 15 år utestängs från idrottsplatserna i Göteborg, undrar gymnastikdirektör Elof Hedelin. I allmänhet ligger stadens många »vallar» öde och tomma största delen av dagen. Varför inte låta idrottsbitna pojkar fylla dem med liv och rörelse, när de dyrbara gröna oaserna ändå inte är till bara för att titta på. Sänk den tillåtna inträdesåldern till 12 år!

Elof Hedelin, som genom Vi Alla sätter in denna stöt mot idrottsplatsstyrelsens slentriantänkande, är gymnastiklärare på Högre Allmänna Läroverket i Majorna. Han har själv skapat en riktig idrottsförening för sina skolpojkar med mästerskap och märken. Föreningen är ansluten till Riksidrotts-

förbundet i likhet med många andra skolidrottsföreningar. Från förbundet får pojkarna sina medlemskort och dessa tycker Elof Hedelin borde gälla som inträdeskort till stadens folktomma idrottsvallar.

I 13—14-årsåldern finns ofta ett markant stort intresse för en viss favoritsport, framhåller gymnastikdirektören. Pojkarna längtar efter att få utöva sin idrott, men får de inte tillträde till bra träningsplatser, så dödas intresset. Följden blir att vi mister goda idrottsmän.

Den praktiska sidan av saken är inte svår att ordna med lite god vilja. Vaktmästarna brukar vara på vällen redan klockan åtta på morgonen. Eventuella busgrabbar kan de ju köra bort. Faktiskt borde också staden kunna visa så mycket

intresse för saken, så den anställde instruktörer för pojkarna. Sådana finns till exempel i Stockholm.

Pojkarna förstör banorna . . .

— Personligen är jag emot att den tillåtna åldern för pojkarna sänks, säger arbetschefen vid idrottsplatserna, John Johansson, när Vi Alla ber om hans uppfattning i frågan.

De dyrbara banorna måste hållas i trim för att vara perfekta, när stjärnidrottsmän och andra tränande kommer dit på kvällarna. Särskilt gäller detta de två finaste idrottsplatserna, Slottsskogsvallen och Rambergsvallen. Där är inträdesåldern faktiskt 15 år. Och man måste lösa säsongkort på respektive tre och två kronor.

Ungefär 3.000 inträdeskort brukar lösas för Slottsskogsvallen och där huserar Vega, Vikingen och massor av andra idrottsföreningar för vuxna.

Men sedan har vi alla de andra vallarna, där inträdesåldern är 14 år och entrén kostnadsfri. Där får yngre pojkar ofta komma in för träning, under förutsättning att de uppträder klassvis under översyn av en lärare.

För lite sedan hade vi förresten skolidrottstävlingar på både Majvallen, Gibraltarvallen och Överåsvallen för olika åldersgrupper. Då deltog många yngre, vilket Hedelin måste bekräfta.

Men helt ensamma vill vi inte släppa dit pojkarna. De kan ju överanstränga sig, till exempel, och man vet inte vad de kan ta sig för. Dessutom har de Anäsfältet, Heden, Karl Johans torg, Gröna Vallen och många andra platser att springa på. Där blir det mer lekbetonat, förstås, men fotbollar, handbollar, svärd och ring, med mera, delas ut till dem som vill ha. Jag för min del tycker de platserna räcker för yngre pojkar.

Vi vill inte motarbeta ungdomen!

— Det är givet att vi inte vill motarbeta ungdomen, förklarar vice ordföranden i idrottsplatsstyrelsen, ämneslärare Orvar Särnqvist. Men å andra sidan är det alltför stora värden som står på spel vid våra dyrbara idrottsvallar. Under överinseende av lärare kan de naturligtvis få komma dit klassvis, den saken är klar.

Hela organisationen ligger i stöpsleven just nu, säger hr Särnqvist. Önskemålet om instruktörer instämmer jag i. Får vi sådana en gång i framtiden vore det givetvis utomordentligt.

Som det nu är måste jag säga att det är farligt att släppa dit grabbarna. Man vet ju hur de kan ställa till.

— Ni ska inte för den skull tro att idrottsplatsstyrelsen bara är mån om att ha prydliga, välskötta vallar att visa upp för besökare. Ungdomen är välkommen, men det ska råda ordning och skick!

Samtal efter bio. Forts. fr. sid. 12.

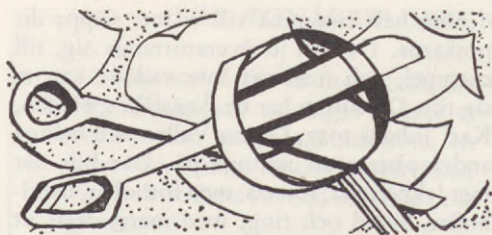
I engelska slummen tycks man på ett helt annat sätt ha accepterat »The probation officer» och sin egen situation. Prestigen och grannarna bryr man sig inte om. Så är också svenska kollegans titel mycket mer osympatisk. Göteborgarna hoppades det påtänkta ordet »förtroendeman» ska slå ut övervakartiteln hos oss.

Slutglimt från diskussionen: Filmens mr Phipps hade pensionerats från sitt arbete i kolonierna och blev anställd utan vidare. I Göteborg arbetar barnavårdsnämnden mest med utbildade tjänstemän som övervakare, sade Folke Söderberg. Skyddsvärnet har heltidsanställda, medan fängvårdsstyrelsen huvudsakligen använder privatpersoner för det viktiga arbetet med villkorligt frigivna.

LÖSA ÄRTER: Här i Sverige håller vi på att bära ut liket av den gamla skolan, men man vet inte vad man skall bära in i stället. Den kunskap skolan ger måste vara levande och inte bara som lösa ärter. Fostran skall skapa en personlighet och inte en tennsoldat, en samhällsvarelse, som ser andra människor med sympati och trivs med andra som har andra åsikter.

(Carl Cederblad, känd folkbildare.
Referat i Sveriges KFUK.)

DET VAR SYND tycker Anders Sundvall att den annars så utmärkte professor Godske från Bergen skulle komma med den utslitna klyschan om 22.000 passiva som ser 22 aktiva spela fotboll. En gammal idrottskämpe som VA:s ansvarige utgivare har fått tillfälle att avliva den förr. Varför inte beklaga att folk bara lyssnar, när ett fåtal spelar konsertmusik? Och varför inte låta ordinära fotbollsspelare få titta på när de bästa i gamet uppträder?

Trampa inte på Anders S:s fotbollsliktå!

UNGDOMENS RÖST: Många påstår att dessa (skol-)föreningar uträttar alldeles för lite, och jag kan nog förstå detta, men de som anklagar **vill** kanske inte förstå att felet beror på dem själva. En styrelse kan inte göra allting.

(4 b:are i *Burspråket*, *Burgårdens samskolas Tidning*.)

TÄNKA LÅNGT: — Vi älskar vårt hemland, där vi har vår rot. Men samtidigt är Europa vår vagg. Är vi också i stånd till att tänka på Europa som vårt hem, då är vi på väg att bryta ned de skrankor, som hindrar den fria utväxlingen av idéer och erfarenheter.

(*Jean Moreau i Europas ungdom*.)

LEDARUTBILDNING PER KORRESPONDENS.

Ombud för 32 riksorganisationer för ungdomsverksamhet har NKI samlat till stor konferens i Stockholm för att utreda frågan om ungdomsledarutbildning per korrespondens. Det är den enda som kan nå verkligt stora skaror av intresserade, framhölls det.

Efter ungdomsvårdskommitténs utredning önskar man nu en modern och aktuell utbildning. Det var närmast den saken konferensen gällde. Den leddes av kommitténs ordförande, Otto Wangson.

I ETT SKAFFERI har en ny tidskrift i Göteborg kommit till och det imponerar till och med på Vi Alla, vars redaktion inte kan räknas till de storslagnare. Tidskriften heter *Paravan*, har startats av några unga göteborgare, som är konstnärligt verkamma på olika områden, och vill vara ett kontaktorgan mellan konstnärer och publik. Både litteratur, konst och musik behandlas. Smakprov: jazzmusikern Ingemar Glanzelius varnar för skolans musiklektioner, han vet inget som så effektivt tar död på det levande musikintresset. Ett fint bidrag är nya dikter av göteborgslyrikern Elis Elmgren. Hela första numret med illustrationer och allt har stencilerats (!) i konstnären Torbjörn Thörngrens skafferi i Margretedal. Vi uttrycker vår beundran för en sådan tidskriftsutgivarenergi.

Stencilering i Margretedal: de unga göteborgarna Karl Axel Häglund och Torbjörn Thörngren vevar ut första numret av sin nya tidskrift.

KLUBBLEADARKURSEN III

Sekreteraren »skall göra allt» säger somliga och någonting ligger det i det. Föreningens papper, grejor, inre händelser, yttre program och lite till begär man att sekreteraren ska hålla i huvudet. Av den orsaken är det nödvändigt att »allt i allon» är en ordningsmänniska.

Sekreteraren är föreningens historiker. Den snyggt förda och rejält tilltagna protokollsboken ska många år senare kunna berätta för medlemmarna vad som hände en viss dag. Anteckna hellre för mycket än för litet på mötet, skriv ner protokollskladden dagen efteråt, medan det skedda är färskt.

Opartisk och lugn bedömning av en diskussion fordras av den som för protokoll. Det duger inte att skriva långt, därför att man tycker likadant som talaren, medan en motståndare blir förkortad och vantolkad. Först och främst skall sanningen fram.

Bra böcker.

I sin nyutkomna katalog över folkbildningsserien kommer Ehlns förlag med många bra förslag till nyttigt och roligt för hösten. För ungdomscirklar finns till exempel studieplaner för »Dockteater» av Lenart Wiechel, för »Träslöjd» av Stig Olsson och för »Teckna och måla» av Gunnar Dalblom.

Vuxnare ungdomar kan skaffa sig en grundbok om »Svenska språket» av Thord Lindell och Thorsten Åberg, läsa om »Hur det moderna Sverige vuxit fram» av Herbert Lagerström, om »Från amöba till människa» av Ove Persson och om »Musikorientering» av Kurt Ljungberg. Konstintresserade har flera böcker om konstförståsigpåandet att välja på och för filmbitna och filmstuderande finns Elsa Brita Marcusens handbok om film.

Det var några plock ur högen.

Ingen effektförvaring.

— En ungdomsvårdsskola är ingen effektförvaring. Man behöver mer än en säng för att kunna ta hand om den unga människan på bästa sätt, sa rektor Algot Wickberg enligt referat i GT häromdan, när chefer för ungdomsvårdsskolor sammanstrålade i Göteborg för yrkesträff och debatt. Samhället får inte göras till den unga människans fiende, eftersom man inte förutsätter ett helt liv på anstalter, var en annan slä-

ende formulering av rektorn för Forsene yrkesskola.

HEJA FLICKOR: En viss grupp har också fått det mycket bättre. Den gruppen är mycket stor, ty den omfattar i själva verket över hälften av ungdomen. Det är flickorna. Den ställning som flickorna hade kring sekelskiftet var inte avundsvärd.

(Ur »Ungdom förr och nu», uppsats av student för året i personaltidning för Almedahls m. fl. fabriker.)

Redaktörsbyte

Med detta nummer har tidningen bytt redaktör. Sven O. Andersson, som ursprungligen erhållit uppdraget och som på ett förtjänstfullt sätt lagt upp tidningen, har på grund av ändrade arbetsförhållanden begärt att bli befriad från uppdraget. Redaktörskapet kommer för resten av detta år att innehas av redaktör Marianne Lindström.

Tack till Sven O.

Redaktionskommittén tackar Sven O. för hans insats och hälsar den nya redaktören välkommen. Bytet inverkar inte på tidningens hållning eller målsättning. Redaktörens prägel på tidningens stil må läsarna själva studera.

Centralkommittén presenterar för ungdomsråden

UNGDOMSLEDARKURSEN

höstterminen 1952

PSYKOLOGIKURS. Kurs i ungdomspsykologi för ungdomsledare. Torsdagar kl. 19,30 på Studiehjernet Nordgården, S:t Eriksgatan 4. Börjar torsdagen den 9 oktober.
Ledare: Folkskollärare *Lars Haellquist*.
Anmälningssavgift 2:— kr.

ATT VISA FILM. Utbildningskurs i att använda 16 mm filmprojektorer. Tre kurser under höstterminen. Deltagareantalet är begränsat till 15 deltagare i varje grupp.

- I. Den 13, 14 och 15 oktober.
- II. Den 10, 11 och 12 november.
- III. Den 8, 9 och 10 december.

Lokal: KFUM, Parkgatan 11, Kurserna börjar varje dag kl. 19,30.

Kursprogram: Filmens princip. Projektorns konstruktion. Manöverorgan. Projektorns elektriska konstruktion. Projektorvård. Ljudfilmsprojektorn. Projektorns anslutning. Projektorns laddning. Hur man ordnar filmföreläsningar. Felsökning. Återspolning. Filmskador. Filmskarvning. Vad lagen säger om film.
Kursledare: Ungdomskonsulent *Kjell Andersson*.
Teknisk instruktör: Herr *Frank Eckermark*, Arkadens Foto.

Efter genomgången kurs erhåller godkänd deltagare certifikat, som berättigar vederbörligt att bandha barnavårdsnämndens filmprojektorer. Dessa utlånas gratis till ungdomsorganisationerna i staden.

VECKOSLUTSKURS. Veckoslutskurs i sexualfrågan. Arrangeras av ABF, Barnavårdsnämnden och RFSU i samråd på pensionat Solgården, Stenungsund, den 1—2 november.

Föredrag: Sexualiteten som uppfostringsproblem. Pubertetsålderns sexualproblem.
Dr. *Gunnar Nyeander*.
Moderns födelsekontroll och abortfrågan.
Dr. *Elisabeth Sjövall*.

Dessutom samkväm, servering och film.

Anmälan till ABF (instruktör *Elon Johansson*).
Tel. 13 48 35. Kursavgift 10:— kr.

I FLYKTEN...

Centralkommittén arrangerar under höstterminen tre ungdomsledarsamlingar på olika platser i och utom staden. Datum: 22 oktober, 19 november samt 10 december.

Programmet omfattar anförande av någon aktuell föredragsställare eller instruktör samt underhållning, samkväm, lekar m. m.

Följ pressen (även Vi alla) och ev. cirkulär!

ber en trevlig flicka med namnet Ingrid Ingemarsson att få påminna om postgironumret 49118. Ingrid sköter nämligen tidningens affärer och hon suckar lättat borta i Masthugget, om ni kommer ihåg det nummer nästa postbesök. Det gäller naturligtvis bara er som ännu inte betalt prenumrationsavgiften. Den utgör summa 4 kronor. Sätter ni in 4 kronor på 49118 får Ingrid nöjet anteckna er på rätt sida i den stora blå bok hon brukar uppträda med på redaktionssammanträdena.

Ingrid Ingemarsson.

Vi allas kassör,
barntädgårdslärarinna.

**FANOR och
STANDAR**

i olika storlekar och prislägen tillverkas till allas belåtenhet. Skisser och priskurant på begäran. KONSTNÄRLIGT o. välgjort arbete garanteras.

FIRMA V. LINDBLAD
Rostastrand 21 - ÖREBRO - Tel. 106 87

Rårörd saft

en

**HÄLSO-
DRYCK**

SAFTFABRIKEN

LUMI

ÅGRÄND 4 - GÖTEBORG

TELEFON 191909

Vid valet av

**SPORT-
ARTIKLAR**

vänd Eder med förtroende

till

**BJURSLÄTTS
JÄRNHANDEL**

Bjursläotts Torg 2 (Slätta Dammsområdet)

GÖTEBORG H
Telefon 23 02 50

Ungdom på fritid

i hem och samhälle

Den uppmärksammade utredningen om göteborgs-ungdomens bostads- och fritidsförhållanden samt nöjesliv distribueras genom

**BARNAVÅRDSNÄMNDENS
UNGDOMSBYRÅ**

TEL. 17 09 20

Pris Kr. 5:—

Matnyttigt för ungdomsledare!

Kan du laga film? Kan du sköta en filmprojektor? Allt om 16 mms filmprojektorer får du lära dig på Centralkommitténs filmkurs. Den upprepas tre gånger under hösten,

13 oktober, 10 november och 8 december.

Fler detaljer inuti tidningen.

När det gäller fotografering . . . .

Beställ tid hos

ATELIER LEMARK

S. HAMNGATAN 43 - GÖTEBORG

TELEFON 11 43 11

INNEHAVARE: SIMON LEMARK

14-18-åringar!

Vi ha ett studieprogram just för Er.

Kurser i:

ORIENTERING
SKOLKÖK
TRÄSLÖJD
TEATER
SPRÅK
MC-KURS m. m.

Ring oss och vi skicka Dig programmet.

ABF GÖTABERGSGATAN 8
TELEFON: 1174 85, 13 48 18
ÖPPET 12-14, 17-19

